

Анатолій ДЕНИСЕНКО,

кандидат історичних наук

СКАРБИ І ЧАРИ ЮРІЯ КОЧУБЕЯ

Виповнилося вісімдесят років Надзвичайному і Повноважному Послу України, вченому-сходознавцю, письменнику Юрію Миколайовичу Кочубею.

Життєпис цієї людини — віддзеркалення подвигу дипломата і невтомного пошуковця-вченого. Живе і повне розуміння людського Духу, закладене ще у юнацьку свідомість творіннями українського просвітителя Агатангела Кримського, породило у нього інтерес до літератури Сходу. Можливо, сприяло цьому і незвичне зву-

чання прізвища, і те, що зростав хлопець на півдні Полтавщини, де за обрієм розпочинався його величність Степ. Тому не випадково студент факультету міжнародних відносин Київського університету починає вивчати арабську мову, а згодом цікавиться життям і побутом мешканців Близького і Середнього Сходу, їхньою культурою та літературою. І ось перший його набуток — дипломна робота «Англо-єгипетські відносини та боротьба єгипетського народу за свободу і незалежність після Другої світової війни». Безперечно, вона була тоді актуальною, бо власне на початку 50-х років минулого століття розгортався антиколоніальний рух під проводом Гамалія Абд-ель-Насера в Єгипті, який і досі впливає на хід подій в арабському світі. Наступний крок в арабістиці — захист дисертації на здобуття вченого ступеня кандидата філологічних наук на тему «Виникнення поезії “вільного вірша” в Іраку і її художні особливості у світлі традицій арабської поезії».

Слід зазначити, що з того часу розпочинається «вільне плавання» в житті Юрія Кочубея на іншому терені, а саме дипломатичному. І все ж, посилаючись на вислів академіка Омеляна Прицака, така «аристократична наука», як орієнталістика, назажди поєдналася з професією дипломата. Певним чином йому сприяла доля і захоплення художнім надбанням арабських народів, таємницею мови, її літературним багатством. Власне невтомне прагнення до знань відкрило шлях до роботи у відділі преси Українського товариства культурних зв'язків за кордоном. А отже, ґрунтовні знання, наполегливість, виваженість суджень і мудрість у прийнятті рішень — риси його характеру — помітили 1957 року в Міністерстві закордонних справ УРСР. І ось уже півстоліття сягає дипломатичний стаж Юрія Миколайовича Кочубея.

Перша поїздка як перекладача до Іспанії, участь у супроводженні глави радянського уряду Микити Хрущова на сесію Генеральної Асамблеї ООН, роки праці у Постійному Представництві УРСР при ООН, посади Постійного Представника УРСР при ЮНЕСКО у Парижі, заступника міністра закордонних справ УРСР і врешті-решт — першого Посла незалежної України у Франції — ось основні сходинки його кар'єри.

А зараз — лекції в Дипломатичній академії при МЗС України, дослідницька робота в Інституті сходознавства ім. А. Кримського НАН України. Без зайвого перебільшення слід сказати, що творчий набуток дипломата і вченого — своєрідні скарби та чари, варті подивування, наслідування.

Юрій Миколайович Кочубей і зараз живе інтересами українського народу і в дипломатичних справах, і в розбудові наукового та літературного життя.

***Міцного козацького здоров'я,
добра й наснаги зичить ювілярові
редакційна колегія щорічника
«Україна дипломатична».
З роси й води!***

Anatolii DENYSENKO,

PhD in History

TREASURES AND SPELLS OF YURIII KOCHUBEI

The Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Ukraine, the scholar orientalist and the writer Yuriii M. Kochubei is eighty years.

Biography of this man reflects a deed of a diplomat and unrelenting researcher and scientist. Teaching of the Ukrainian educator Crimean Agatangel full of life and entire understanding of the human spirit inspired in his young mind an interest to the eastern literature. Perhaps his family name with its unusual vibrations added to this interest or maybe the fact that the boy lived in the southern part of the Poltava region, where its majesty Steppe opened its space behind the horizon. Therefore there was no surprise that the student of the faculty of international relations of the Taras Shevchenko National University of Kyiv began to study Arabic and then interested in the life and traditions of the Middle East inhabitants, their culture and literature. His first research, the diploma paper was entitled Anglo-Egyptian relations and the struggle of the Egyptian people for freedom and independence after World War II. It was topical at that period, because in fact the early 50-ies of the last century were the years of the anti-colonial movement led by Gamal Abd al-Nasser in Egypt, which still has an impact on the course of events in the Arab world. His next step in Arabic studies was the thesis for the PhD degree in philology on Development of 'Free Verse' Poetry in Iraq and its Artistic Features in the Light of the Arabic Poetry Traditions.

It should be noted that since then the life of Yurii Kochubey made a turning to another field, namely diplomatic. According to Omelyan Pritsak, the Member of the Academy of Science, such aristocratic science as Orientalism was forever united with

the profession of a diplomat. In a way it was a destiny and a deep devotion to the artistic heritage of the Arab peoples, their enigmatic language and its literary wealth that facilitated this choice. Actually his anxiety for knowledge opened for Kochubei an opportunity to work in the Press Section of the Ukrainian Society of Cultural Relations with Foreign Countries. Therefore, his fundamental knowledge, perseverance, prudence and wisdom of judgments in decision-making, the features of his character met the eye of the Ministry of Foreign Affairs of the Ukr.SSR in 1957. Now the diplomatic experience of Yurii Kochubei counts half-century.

First trip as a translator in Spain, a member of the escorts to the Soviet leader Nikita Khrushchev at the UN General Assembly, years of work at the Permanent Mission of the UkrSSR to the UN, permanent representative of the Ukr.SSR with UNESCO in Paris, Deputy Foreign Minister of the Ukr.SSR, and finally the first Ambassador of the independent Ukraine to France — these are the main stages of his career.

Currently Yurii Kochubei delivers lectures at the Diplomatic Academy of Ukraine and makes research at the A. Krumsky Institute of Oriental Studies of the Academy of Sciences of Ukraine. Without exaggeration one may say that creative achievements of this diplomat and scholar are his treasures and spells worth to follow.

Yurii Kochubey continues to live with the interests of the Ukrainian people in his diplomatic affairs and in his scientific and literary achievements.

***The Editorial Board
of the Yearbook Ukrayna Dyplomatychna
wishes to Yurii Kochubei
strong Cossack health and all the best.
If wrinkles must be written upon our
brows let them not be written
on the heart.
The spirit should not grow old!***